

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. VI. Quæ opiniones ex quatuor quæstionibus discussis incurrant hanc damnationem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

CAPVT VI.

Quæ opinioniones ex quatuor quæstionibus discussis incurrant hanc damnationem?

SUMMARIUM.

Tres circumstantia, sub quibus debet confessarius negare, aut differre absolutionem. n. 50.

Qui diceret, pœnitenti habenti consuetudinem peccandi, & propositum firmum non peccandi cognitum à confessario nequire negari absolutione, nihil diceret contra damnationem formaliter n. 51.

Neque virtualiter damnatur ea propositio. num. 52.

Non damnatur, qui diceret, non posse negari, aut differri absolutionem, dum solum est utilis, pœnitenti invito, licet falso dicat. n. 53.

Discrimen inter potestatem negandi, aut differendi absolutionem dependenter, vel independenter à consensu pœnitentis. n. 54. & seq.

Qui diceret, confessarium semper tene-ri credere pœnitenti dicenti se dolere, & proponere, subicitur damnationi saltem virtualiter. num. 58. & seq.

Expresse damnatur, qui diceret, non posse confessarium negare absolutionem dicenti se dolere, & si non videat spem emendationis. n. 61.

Similis alia propositio damnatur. n. 62.

Qui assereret, non posse negari absolutionem consuetudinario, de quo non sit spes emendationis, dummodo confitetur de eius dolore, & proposito, & si falso dicat, non subiacet damnationi n. 63. & 64.

53. In primis illud certum est,

subiici damnationi quâcumque propositionem, quæ negaverit posse confessarium negare, aut differre absolutionem, concurrentibus simul tribus circumstantiis: prima, quod pœnitens habeat consuetudinem peccandi; secunda, quod nulla sit spes emendationis; tertia, quod solo verbo tenus asserat pœnitens, se dolere, & proponere, sine eo, quod detur signum sufficiens, quo colligatur pœnitens loqui ex animo. Quod ex tenore eius propositionis damnatae satis constat. Restat breviter examinare, num subeant hanc damnationem formaliter, aut virtualiter aliquæ propositiones circa quatuor quæstiones in hac disertatione discussas.

51. Circa primam quæstionem propositam cap. 2. inquiritur, an hæc propositio: Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi, & habenti propositum firmum non peccandi cognitum à confessario, non potest negari, aut differri absolutio, incurrat hanc damnationem? Et dicendum est primo, non incurrere formaliter, & expresse. Ratio est: nam propositio damnata loquitur de eo, qui ore tenus dicit se dolere, & proponere, id est, qui ita dicit, se dolere, & proponere, ut nullum signum sufficiens det, quo indicet se dolere, & proponere ex animo: sed in casu huius conclusionis id non dicit ore tenus, sed ipse confessarius cognoscit, pœnitentem id dicere ex animo, ut supponitur in ipsa hypothese: ergo hæc propositio longe distat à propositione damnata; atque adeo non est in eadem damnatione.

52. Dicendum est secundo, neque virtualiter subiacere huic damnationi. Probatur. Illa enim propositio subiacet virtualiter damnationi, quæ est antedens, unde evidenter infertur propositio, ut constat ex disert. 1. cap. ult. & ex plurimis alijs locis: sed quod non possit negari, aut differ-

ri absolutio habenti consuetudinem peccandi, sed vere dolenti, ac proponenti; non est antecedens, unde inferatur, quod non possit negari, aut differri pœnitenti affirmanti ore tenus, se dolere, & proponere: ergo ea propositio non subiacet virtualiter damnationi.

53. Circa secundam questionem propositam cap. 3. inquitur, an subiiciatur huic damnationi ea propositio Lovanienſium: *Negatio, aut dilatio absolutiois si solum sit utilis, & non simpliciter necessaria, non est exercenda in pœnitentem invitum.* Quam propositionem esse falsam ostendi in cap. 3.; non tamen subiicitur huic damnationi expresse, & formaliter; quia ut ex terminis patet, longe distat à propositione damnata. Sed neque virtualiter: nam ex illa non inferitur propositio damnata.

54. Obiicies. Habenti consuetudinem peccandi, & desperanti de sua emendatione, & dicenti ore tenus, se dolere, & proponere, non est simpliciter necessarium, quod negetur, aut differatur absolutio, sed dumtaxat utile: sed iuxta hanc propositionem Lovanienſium, quando id est solum utile, non potest negari, aut differri absolutio pœnitenti invito: ergo habenti eam consuetudinem, & desperanti de emendatione, & proponenti ore tenus, non potest negari, aut differri absolutio, nisi de consensu pœnitentis. Hæc autem consequentia opponitur damnationi: nam cum damnatio ponit posse in eo casu negari, aut differri absolutioem manifeste id ponit independenter à consensu pœnitentis; alioqui limitaretur vniversalitas damnationis. Maior probatur. Nam dum damnatio dicit, *non potest negari, aut differri, &c.* damnatio ponit, quod potest negare, aut differre. Atqui dum ponit, quod potest negare, aut differre, hæc verba non

dicunt necessitatem, sed ad summam utilitatem.

55. Respondeo; maiorem esse falsam: nam in hypothese propositionis damnatæ, non est dumtaxat utile; sed simpliciter necessarium negare aut differre absolutioem. Etenim quoties confessarius non habet sufficientem satisfactionem de recta dispositione pœnitentis, non potest absolvere; atqui quando ex vna parte desperatur de emendatione in futurum; & ex altera pœnitens se dolere, & proponere dicit ore tenus, id est sine vllò indicio de eo, quod id dicat ex animo; confessarius non habet sufficientem satisfactionem de recta dispositione pœnitentis: ergo in ea hypothese absolvere non potest; atque adeo necessarium est negare, aut differre absolutioem.

56. Ad probationem Maioris dico, quando damnatio ponit, quod in ea hypothese confessarius potest negare, aut differre absolutioem, id intelligi independenter à consensu pœnitentis: nam si intelligeretur dependenter à consensu illius, non posset absolute dici, quod confessarius posset negare, aut differre absolutioem; dissensus enim pœnitentis impediret eam potestatem confessarij, quoad negandam, aut differendam absolutioem; atque adeo dissentiente illo verificaretur, quod confessarius nō posset negare, aut differre absolutioem. Ita circa hanc propositionem, *tutor potest negare licentiam pupillo ad alienandam rem mobilem*; si ea intelligeretur dependenter à consensu pupilli, verificaretur potius contradictoria eius propositionis; cum dissentienti pupillo, non posset negare eam licentiam.

56. Quod autem damnatio solum ponat, quod confessarius potest negare, aut differre absolutioem, nō propterea verba significant solam utilitatem; cum aliunde significat de-

fectum

fectum dispositionis, sine qua non potest impedi absolutio; & consequenter sine illa necessarium est, quod negetur; aut differatur absolutio.

58. Circa tertiam quaestionem propositam cap. 4. inquiritur, an subiiciatur damnationi haec propositio: *Confessarius in omni hypothesis tenetur credere poenitenti dicenti se dolere, & proponere emendationem.* Et videbitur fortasse alicui, eam non subiici; cum propositio nihil dicat de credulitate confessarij.

59. Affero tamen, eam propositionem saltem virtualiter damnari. Quod manifeste ostendo. Primo ex principijs saepius statutis: virtualiter enim damnatur propositio, quae est antecedens evidenter inferens propositionem damnatam, iuxta disert. I. cap. VI. sed praefata propositio talis est: ergo virtualiter damnatur. Probat Minor: nam propositio damnata, dum dicit, confessarium debere statim absolvere, dicit (quamvis alio tenore verborum) confessarium debere credere poenitenti affirmanti ore tenus, se dolere, & proponere; cum non possit absolvere, nisi id credens: sed ex eo, quod in omni hypothesis confessarius teneatur credere poenitenti asserenti se dolere, & proponere, evidenter inferitur, quod tenetur ei credere, quando id dicit ore tenus, & sine signo indicante, quod illud dicit ex animo, etiam si nulla sit spes emendationis; quae est coniectura in contrarium. Tu sic: ergo ex eo, quod confessarius teneatur in omni hypothesis credere affirmanti se dolere, & proponere, inferitur evidenter propositio damnata.

60. Ostendo secundo. Propositio enim est virtualiter damnata, cum est impossibilis cum ipsa damnatione; nam eo ipso, quod duae propositiones sint impossibiles in veritate, non possunt esse simul verae, & consequenter eo ipso quod vna sit

certo vera, altera debet esse certo falsa: sed praefata propositio est impossibilis cum ea damnatione: ergo praefata propositio est virtualiter damnata. Minor probatur. Non possunt stare simul haec duo, & quod confessarius in omni eventu teneatur credere poenitenti affirmanti, se dolere, & proponere; ac quod possit negare, aut differre absolutionem, qui non credit, poenitentem id affirmare ex animo, sed verbo tenus: sed propositio, de qua in praesenti loquimur, dicit primum; & damnatio statuit secundum: ergo praefata propositio est impossibilis cum hac damnatione.

61. Circa quartam quaestionem propositam c. 5. constat propositionem oppositam nostrae primae conclusioni expresse damnari, scilicet hanc, *Cum confessarius in poenitente habente consuetudinem peccandi, videt, nullam inesse spem suae emendationis, non potest negare, aut differre absolutionem, quamvis verbo tenus dicat, se dolere, & proponere.* Iste enim est sensus propositionis damnatae.

62. Similiter constat, propositionem oppositam nostrae secundae conclusioni expresse damnari, scilicet: *Habenti consuetudinem peccandi, cum confessarius nullam habet spem emendationis, quando haec desperatio emendationis non apparet in poenitente, non potest negare, aut differre absolutionem, dummodo ore tenus proferat, se dolere, & proponere emendationem.* Quia quavis aliquibus verbis differat a propositione damnata, sensu tamen non differt: nam per ea verba, *Et si emendationis spes nulla appareat.* Non limitatur propositio ad hoc, quod ea desperatio emendationis sit in poenitente, aut in solo confessario.

63. Quod attinet ad tertiam conclusionem eiusdem quaestionis quartae, inquiritur, an subeat damnationem haec propositio: *Poenitenti habenti con-*

sue-

*suetudinem peccandi, cuius emendatio-
nis nullam spem habet confessarius, sed
tamen habet satisfactionem de dolore,
& firmo proposito emendationis, non
potest negare, aut differre absolutio-
nem. Et quidem hanc propositionem
probabimus esse falsam, eo, quod cō-
fessarius, vt Medicus Spiritualis po-
test adhibere remedia ad vitandum
recidivum; vnum autem remedium
eiusmodi esse solet dilatio absolutio-
nis.*

64. Sed quamvis præfata pro-
positio sit falsa, non tamen subit hanc
damnationem. Hæc enim damnatio
procedit respectu illius, qui cum nul-
la sit spes emendationis, ore tenus di-
cit, se dolere, & proponere, id est, sine
vlllo indicio, quod illud dicat ex ani-
mo. Propositio autem, de qua loqui-
mur, omnino mutat hypothesim; sup-
ponit enim confessarium, facto pru-
denti examine, cognoscere, eiusmodi
pœnitentem dolere, & firmiter pro-
ponere ex animo.

DISERTATIO XL.

*Qua ratione teneamur fugere
occasionem proximam peccandi
lethaliter? Vbi, an possit absol-
vi, qui cum possit, non vult
illam deserere?*

CAPVT I.

*Referuntur propositiones dam-
nata; & prenotantur
aliqua.*

SYMMARIVM.

*Quot propositiones exponenda, & cur
ista aduata? n. 1.*

*Referuntur tres propositiones damna-
tæ. n. 2.*

*Quotuplex questio hic includatur. n. 3.
Quaedam alia discutienda pro maiori
rei declaratione. n. 4. & 5.*

1. **I**N præsentî Disertatione sermo
erit de illis propositionibus,
quarum doctrina spectat ad occasio-
nem peccandi. Et quia materiæ ip-
sius affinitas eas inter se coniungit,
nos illas, vt obiectum propositæ di-
sertationis in eadem aduamus. Di-
seremus itaque de tribus propositio-
nibus, quas vnico prospectu proponi-
mus illâ ipsa ferie, qua in damnatione
proponuntur, & comprehendunt
doctrinâ de occasione proxima pec-
candi, & obligatione illam vitandi
pro obtinendâ Sacramentali absolu-
tione.

2. Igitur Propositio inter dam-
natas sexagesima prima hæc est. *Po-
test aliquando absolvi, qui in proxima
occasione peccandi versatur, quam po-
test, & non vult omittere, quin imo
directe, & ex proposito querit, aut ei
se ingerit.* Sic se habet sexagesima
secunda. *Proxima occasio peccandi non
est fugienda, quando causa aliqua uti-
lis, aut honesta non fugiendi occurrit.*
Huius tenoris est sexagesima tertia.
*Licitum est querere directe occasionem
proximam peccandi pro bono spirituali,
vel temporali nostro, vel proximi.* Et
quidem de hac materiâ proximæ oc-
casionis peccandi latissime egi in 1. p.
crif. Theol. disp. 18. Ex qua de pro-
mam, quæ ad harum propositionum
expositionem necessaria sint.

3. Præmittendum itaque est pri-
mo, sub titulo huius disertationis cō-
tineri tres quæstiones circa has tres
propositiones damnatas, spectantes
ad occasionem proximam peccandi.
Prima quippe est de potestate absol-
vendi eum, qui vult persistere in oc-
casionem proximam peccandi. Secunda,

Xxxx de